

P R E D S L O V	8
Zoznam použitých skratiek a označení	10
1. PREDMET UMELEJ INTELIGENCIE	12
1.1. Definícia predmetu umelej inteligencie	12
1.2. Niektoré aplikácie umelej inteligencie	15
1.2.1. Vnímание okolitého sveta	15
1.2.2. Robotika	16
1.2.3. Dokazovanie teorém	20
1.2.4. Automatické programovanie	21
1.2.5. Kombinatorické problémy	21
1.2.6. Spracovanie prirodzeného jazyka	22
1.2.7. Inteligentné systémy pre výber a aktualizáciu informácií v databázach	23
1.2.8. Expertné systémy	24
1.3. Konkrétne aplikačné programy UI	24
1.4. Ľudská inteligencia	26
2. VYPOČÍATEĽNOSŤ A PROGRAMOVANIE	32
2.1. Matematické a logické prostriedky UI	32
2.2. Vypočítateľnosť na reťazcoch	37
2.3. Turingov stroj	40
2.3.1. Turingov stroj a jazyky typu 0	42
2.3.2. Lineárne ohraničené automaty a jazyky typu 1	43
2.3.3. Zásobníkové automaty a jazyky typu 2	43
2.3.4. Konečné automaty a jazyky typu 3	45
2.3.5. Algoritmická riešiteľnosť	45
2.3.6. Algoritmická zložitosť	49
2.3.7. Praktické použitie v UI	50
3. POČÍTAČOVÉ VIDENIE	53
3.1. Definícia základných pojmov	54
3.1.1. Vzorkovanie a kvantovanie	54
3.1.2. Topológia a digitálna geometria číslícových obrazov	57
3.2. Predspracovanie obrazovej informácie	58
3.2.1. Bodové operácie	58
3.2.2. Filtrácia obrazu	59

3.2.3.	Zvyrazňovanie obrazov	62
3.2.4.	Detekcia hrán	62
3.2.5.	Reštaurácia obrazov	67
3.2.6.	Segmentácia	67
3.2.7.	Reprezentácia a popis obrazu	68
3.3.	Rozpoznávanie predmetov	71
3.3.1.	Rozpoznávanie príznakovo popísaných predmetov	72
3.3.1.1.	Princíp činnosti klasifikátora	73
3.3.1.2.	Nastavenie klasifikátora	74
3.3.1.3.	Výber a usporiadanie príznakov	84
3.3.2.	Štruktúrne (syntaktické) metódy rozpoznávania	86
3.3.2.1.	Syntaktický popis predmetov	86
3.3.2.2.	Gramatiky. Syntaktická analýza	90
3.4.	Interpretácia čiarových obrazov	94
3.4.1.	Dvojrozmerné obrazy planárnych telies	94
3.4.2.	Interpretácia, sémantika, modely	99
3.4.2.1.	CLOWES-HUFFMAN-ova metóda značkovania úsečiek	99
3.4.3.	Progresívne spíňanie ohraničení. Waltzov algoritmus	103
4.	REPREZENTÁCIA VEDOMOSTÍ	107
4.1.	Základné pojmy	108
4.2.	Charakteristiky schém reprezentácie vedomostí	110
4.3.	Prehľad metód reprezentácie vedomostí	113
4.3.1.	Stavový priestor	113
4.3.2.	Formálna logika	113
4.3.2.1.	Logická formalizácia sveta	114
4.3.2.2.	Výrokový počet	116
4.3.2.3.	Predikátový počet	117
4.3.3.	Reprezentácia štruktúrovaných objektov	126
4.3.4.	Procedurálne reprezentácie	130
4.3.5.	Sémantické siete	133
4.3.6.	Produkčné systémy	137
4.3.7.	Špeciálne techniky reprezentácie vedomostí	139
4.3.8.	Rámce a skripty	141
4.3.9.	Sémantické primitíva	146
5.	AUTOMATICKÉ DOKAZOVANIE TEORÉM A RIEŠENIE ÚLOH	150
5.1.	Rezolučný princíp	156
5.2.	Situačný kalkul	167
6.	PREHĽADÁVANIE A RIEŠENIE ÚLOH	174
6.1.	Reprezentácia problému	179
6.1.1.	Reprezentácia pomocou stavového priestoru	179
6.1.2.	Riešenie problému redukciou problému	181

6.1.3.	Stromy hier	186
6.2.	Metódy prehľadávania	188
6.2.1.	Slepé prehľadávanie stavového priestoru	188
6.2.2.	Slepé prehľadávanie AND/OR grafov	194
6.2.3.	Heuristické prehľadávanie stavového priestoru	196
6.2.4.	Algoritmus A* - optimálne hľadanie optimálneho riešenia	199
6.2.5.	Heuristické prehľadávanie AND/OR grafov	201
6.2.6.	Prehľadávanie stromov hier	206
6.2.7.	Použitie heuristik pri prehľadávaní stromov hier	212
6.3.	Programy prehľadávania	213
6.3.1.	Logik teoretik	213
6.3.2.	General Problem Solver	214
6.3.3.	STRIPS	218
7.	SPRACOVANIE PRIRODZENÉHO JAZYKA	223
7.1.	Všeobecné problémy spracovania prirodzeného jazyka	224
7.2.	Analýza prirodzeného jazyka	227
7.2.1.	Typy analyzátorov	228
7.2.2.	Lexikálna a morfológická analýza	229
7.2.3.	Syntaktická analýza	230
7.2.4.	Sémantická analýza	231
7.3.	Lingvistické modely	231
7.3.1.	Model analýzy komponentov	231
7.3.2.	Model semantických pádov	232
7.3.3.	Model preferenčnej sémantiky	232
7.3.4.	Teória pojmovej závislosti	236
7.3.5.	Model význam-text	240
7.3.6.	System TIBAG	242
7.4.	Komunikačné rozhranie programových systémov v prirodzenom jazyku	243
8.	EXPERTNÉ SYSTÉMY	248
8.1.	Pojem expertného systému	248
8.2.	Štruktúra a základné charakteristiky expertných systémov	249
8.3.	Reprezentácia vedomostí a práca s nimi	252
8.3.1.	Konkrétna forma produkčného systému bez neurčitosti	253
8.3.2.	Využívanie vedomostí a inferenčné mechanizmy	256
8.3.3.	Spôsoby prehľadávania AND/OR grafu	256
8.3.4.	Riešenie konfliktov	259
8.3.5.	Riadiaca štruktúra typu tabuľa	260
8.4.	Práca s neurčitou informáciou	262
8.4.1.	Plauzibilná inferencia	263

8.4.2.	Intenzionálny prístup	263
8.4.3.	Extenzionálny prístup	267
8.4.4.	Bayesovská metóda	271
8.4.5.	Dempster-Shaferova metóda	275
8.4.6.	Použitie viachodnotovej logiky	281
8.5.	Konkrétne expertné systémy a ich aplikácie	286
8.5.1.	Prehľad niektorých zahraničných ES	286
8.5.2.	Prehľad vybraných československých ES	290
8.5.3.	System FEL-EXPERT	293
	Slovensko - anglický slovník	300
	Register	304